

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ПОРТФЕЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Мошляк І.О.,

*аспірант кафедри економіки,
ВНЗ «Університет економіки та права КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: im14031984@gmail.com,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6281-3988>*

Інвестиційній діяльності підприємств властива висока ризикованість, і відповідно, стратегічне проектування фінансових вкладень повинно бути достатньо інформаційно-аналітично забезпеченим, передбачати різні варіанти коригування та консолідації дій учасників інвестиційних процесів та завершуватись імплементацією інноваційних розробок у бізнес-процеси. Відтак, підприємства для досягнення інвестиційних цілей диверсифікують фінансове забезпечення проєктів шляхом пошуку та використання альтернативних інвестиційних джерел, розширення видів діяльності, інтеграції та комерційного партнерства. Таким чином, суб'єкти господарської діяльності формують портфель стратегічних рішень із урахуванням їх важливості у відповідності із формуванням пріоритетних векторів інвестиційно-інноваційного розвитку у конкурентному середовищі.

Портфельний підхід є комплексним інструментом, який об'єднує різні сфери управління, а для підприємства забезпечує системність та збалансованість розвитку. Ураховуючи особливості інвестиційного процесу, такий підхід дозволяє здійснити раціональний підбір фінансових інструментів стосовно реалізації стратегії фінансового інвестування.

При формуванні інвестиційного портфелю необхідно забезпечити взаємодію конкретних елементів, які враховують усі організаційні аспекти, економічні особливості та фінансові перспективи функціонування підприємства. При цьому портфельне інвестування повинно бути системним та послідовним. Тому формування інвестиційного портфелю підприємствам слід здійснювати за принципом системи, первинним етапом якої є інвестиційний капітал, а результатом – дохід від інвестиційно-інноваційної діяльності. Також важливо враховувати можливість зворотних зв'язків у такій системі, тобто ймовірність інвестування доходу та інших проєктних програм [1, с. 158–159].

Так, для прийняття комплексних управлінських рішень в інвестиційному менеджменті використовують програмно-цільовий метод, що передбачає розробку програми портфельного інвестування і відповідного йому плану. Програма портфельного інвестування підприємства є більш ширшою у спектрі оцінки документом, що може відображати цільові орієнтири національних чи галузевих програм, етапи стратегічного досягнення збільшення доходів. Відповідно, інвестиційний портфель повинен включати окремі системи та підсистеми, побудовані за функціональним принципом. Зокрема, може використовуватися інвестування в товарну підсистему, оскільки значна частина оборотного капіталу підприємств формується завдяки товарним запасам.

Важливим є забезпечення розширення масштабів реалізації програм, що дозволяє поєднувати програми інвестування на різних організаційно-управлінських рівнях інноваційної активності.

Очевидно, що сьогодні для підприємств різних форм власності актуальними є питання ефективного застосування портфельного підходу до підвищення інвестиційної привабливості та ефективності використання фінансово-ресурсного потенціалу. При цьому об'єктивність портфельного інвестування є важливою в плані забезпечення моніторингу виконання стратегічних завдань фінансового проектування та прийняття ефективних організаційно-інституційних рішень, що в цілому забезпечує системність контролю інвестиційних доходів підприємства.

Через високу ризикованість окремих цінних паперів особливо актуальним стає питання управління портфелем цінних паперів – формування ефективного портфеля, моніторинг його стану (зміни дохідності та ризикованості), поточне управління (зміна складових портфеля). Основна задача управління портфелем цінних паперів – це підтримка і покращення параметрів портфеля, передбачення змін на фондовому ринку і розробка відповідних заходів щодо управління портфелем.

Оскільки усі фінансові інвестиції (цінні папери) розрізняються за рівнем прибутковості і ризику, їхні можливі сполучення в портфелі змінюють ці характеристики, а у випадку оптимального їхнього сполучення можна домогтися значного зниження ризику інвестиційного портфеля. Широко відомий принцип диверсифікованості при формуванні портфеля цінних паперів, відповідно до якого збільшення типів цінних паперів, що включаються в портфель, приводить до зниження ризику даного портфеля. Але у цієї диверсифікованості є свої межі, для різних країн цей показник може варіюватися залежно від рівня розвитку ринку цінних паперів. Витрати з управління зайво диверсифікованого портфеля не дадуть бажаного результату, оскільки дохідність портфеля не зростатиме більш високими темпами, ніж витрати, у зв'язку із зайвою диверсифікацією [2, с. 103–104].

Таким чином, доцільним є вивчення економічної структури та динаміки інвестиційного капіталу підприємства в порівнянні з фінансовими результатами та ефективністю його використання. Уважаємо, раціонально правильно відображати систему управлінських рішень портфельного інвестування з включенням елементів аналізу дохідності інвестиційно-інноваційної діяльності, визначенням варіантності побудови інвестиційного портфеля, обґрунтуванням недоліків та економічних вигід окремих варіантів інвестування, результатів аналізу впливу макроекономічних та внутрішньовиробничих чинників на інвестиційну діяльність, представленням стратегічних, тактичних і оперативних цілей інвестування, обґрунтуванням взаємозв'язків цілей інвестування з місією підприємства [3, с. 214–215].

Список використаних джерел:

1. Саталкіна Л.О. Система формування інвестиційного портфеля підприємства / Л.О. Саталкіна // Прометей. – 2013. – № 1. – С. 154–159.

2. Циганюк Д.Л. Проблеми портфельного інвестування в умовах українського фондового ринку: збірник тез і доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2006 року). – Суми: УАБС НБУ, 2006 С. 103-104.
3. Лупак Р.Л. Використання інституціонального підходу в системі стратегічного управління доходами підприємства / Р.Л. Лупак // Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. – 2014. – № 3. – С. 208–217.